



Beszámoló a Családok Átmeneti Otthona 2009. évi szakmai tevékenységéről



Komló, 2010. március 05.

Intézményünk a gyermekjóléti alapellátás feladatait látja el bentlakásos formában.

Szakmai munkánkat és az általunk nyújtott szolgáltató tevékenységünket az alábbi jogszabályok szerint végezzük:

- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 133/1997. (VII.29) Korm. rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénybevételükhöz felhasználható bizonyítékokról

Intézményünkbe való bekerülés az igénylő kérelmére történik, gyakran a gyermekjóléti szolgálat vagy a jelző rendszer más tagjai javaslatára. Az ellátás igénybevétele önkéntes.

A bekerülés leggyakoribb okai:

- lakhatási és anyagi problémák
- családi konfliktusok
- bántalmazás.

Az intézmény elhelyezésén túl pszichológiai, jogi, szociális és mentálhigiénés segítséget nyújt. Különösen a fiatal szülők, a családi krízis következtében védelmet kereső szülő és gyermeke, a szociális krízis miatt bekerülő családok számára.

Szolgáltatásaival a gyermekek védelmét, a családi és társadalmi kapcsolatok helyreállítását, az önálló életvezetés kialakítását segíti elő.

A lakókkal egyéni gondozási tervet készítünk, amely tartalmazza az előttünk álló feladatokat és célokat. A gondozási- nevelési terv célja a család (kiemelten a gyermek) gondozásával nevelésével, a család együtt maradásával és lakhatási problémáinak megoldásával kapcsolatos feladatok részletes megtervezése, az abban résztvevő szakemberek, intézmények közötti munkamegosztás illetve **együttműködés** kidolgozása. Elkészítése során kiemelt figyelmet fordítunk a családtagok test, lelki állapotára, nemzetiségi, etnikai és vallási hovatartozására, a krízis helyzet okaira.

Segítséget adunk az intézményen belüli közösségi élet szervezéséhez, a családi és társadalmi kapcsolatok ápolásában és a hivatalos ügyek intézésében.

Munkánkat nem a kemény szabályozások és retorziók jellemzik, hanem a példamutatás, a szeretet, a segítő beszélgetések, tanácsok és a mentális gondozás.

Jól tudjuk, hogy senkinek sem születési előjoga megmondani a másiknak, hogy mit kell tennie. Azt is szem előtt tartjuk, hogy mindenkinek joga van hibázni, és mindig tudunk adni újabb esélyt, de ezekkel együtt azt is tudatosítjuk lakóinkkal, hogy mindenkinek vállalnia kell a felelősséget tetteiért és azok következményeiért.

A családgondozók a szülővel együtt elkészítik a gyermekekre vonatkozó egyéni gondozási- nevelési terveket is. Az abban kitűzött feladatok és célok megvalósulását folyamatosan figyelemmel kísérjük.

Nagyon nagy hangsúlyt fordítunk a családok részére szervezett szabadidős programokra pl. főzőklub, foltvarrás, kézműves foglalkozások, filmklub. Pszichológus segítségével a felnőttek csoportfoglalkozásokon tanulják meg a konfliktuskezelést, kommunikációt.

A gyermekek részére mozgáskordinációs- beszédfejlesztős foglalkozásokat tartunk, az iskolásokat napi szinten korrepetáljuk.

Egészséges életmódra szoktató előadásokat szervezünk ahol lakóink fontos gyakorlati tanácsokat kapnak. A hagyományőrző, nemzeti ünnepek megtartására külön figyelmet fordítunk. A karácsonyi ünnepségre kiköltözött lakóinkat is meghívtuk és vendégül láttuk. Egész napos kirándulást szerveztünk minden lakó részvételével Sikondára a pihenőparkba ahol, közösen készítettük el ebédünket, sokat játszottunk, sportoltunk, beszélgettünk.

Három napos balatonmáriai nyaraláson is részt vehettek lakóink ahol felejthetetlen élményeket szerezhettek.

Páratlan vállalkozásként szülők, gyerekek, munkatársak közös kórusa működik, amely többek között nagyon szép műsorral készült a társintézményünkben élő idősök köszöntésére. Hagyománnyá vált évente megrendezésre kerülő farsang, ki mit tud, egészségnap, márc. 15, anyák napja, húsvét, karácsony, gyereknap megszervezése.

Tapasztalataink alapján megállapíthatjuk, hogy a jelentkező családok problémái mindig összetettek, nem talákoztunk olyan esettel, ahol csak egy ok szerepel a felvételi kérelem indoklásában. Ebből következően a problémamegoldás módja is sokszínű. A hosszabb ideje albérletben élők egy idő után már nem tudják fenntartani albérletüket, mivel ilyen körülmények között tartalékot képezni szinte lehetetlen egy huzamosabb idejű jövedelem kiesés, vagy be nem tervezett kiadás felboríthatja az amúgy is ingatag családi költségvetést, s az albérlet elvesztését okozhatja.

A szülőkről való leválás szándéka sem feltétlenül önállósodási törekvéseket jelent, hanem gyakran azokra a fiatalokra jellemző, akik családot alapítottak, gyereket szültek, és a szűkös lakáskörülmények miatt kénytelenek új otthont keresni.

A válság következtében egyre gyakoribbá váló munkahelyvesztés a családok megélhetését, lakhatását még nehezebbé kilátástalanná teszi.

A bekerülő családok jelentős része nem rendelkezik tartalékokkal bíró természetes támasszal, sőt néha semmilyen háttérrel sem.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy intézményünkbe jelentkezők kapcsolati hálója igen szűk, ebből következően, az érdekérvényesítő képességük is igen gyenge. Jellemző a szakképzettségük hiánya és az alacsony iskolai végzettség.

A családgondozók és az intézményvezető által készített első interjúkból egyértelműen kiviláglik, hogy a jelentkezők zöme „megörökölte” az alacsony státusból való hátrányokat. Az aluliskolázottság, a szakképzetlenség, a hibás életvezetési minták és stratégiák, a gyermekkorban átélt traumák, és bántalmazások, a folyamatos (lét)bizonytalanság, az előítéletek miatti frusztrációk lenyomatai mind végigkísérik ezeknek az embereknek az életútját.

Szakembereinknek így a pszichés megbetegedések felismerése is feladatuk. A jelentkezők közül sokan „több kudarccal végződő kapcsolattal a hátuk mögött” nálunk próbálnak meg új némelykor közös életet kezdeni. Az előző kapcsolat feldolgozatlansága, az anyagi bizonytalanság azonban kényszerpályákat jelöl ki számukra mindezek ellenére rövid működésünk alatt néhány területen komoly sikereket értünk el. Bebizonyosodott, hogy valóban szisztematikus apró lépésekkel építkező munkával lehet csak valódi alternatívát kínálni a családoknak.

Szomorúan kell azonban megállapítanunk, hogy jelen állapotában a szociális ellátó rendszer képtelen a lakástalan családok problémáival megküzdni. Nagy gondot okoz lakóinknak munkaerő-piaci kiszolgáltatottságuk: az alacsony bérek a rossz egészségre káros munkakörülmények, a be nem jelentett munkaviszony. A munkaügyi központok tanfolyamai a több gyermeket és „főleg egyedül” nevelő családok esetében nem jelentenek megoldást mert a tanfolyam idejére kapott pénz kevés a mindennapi kiadások fedezésére, miközben e mellett kereső tevékenységet folytatni lehetetlen.

Az önkormányzati, szociális alapú bérlakások hiánya miatt ezeknek a családoknak minimális az esélyük az önálló otthon megteremtésére. Hiányoznak vagy nem elég hatékonyak azok a támogatóeszközök sem, amelyek segítségével megtarthatták volna korábbi otthonukat. Lakásvásárláshoz hitelt felvenni képtelenek: ehhez megfelelő jövedelmet kellene igazolniuk, kezes, fedezet igazolására nincs módjuk, így még az állami támogatások is elérhetetlenek számukra (pl. adókedvezmények, szociálpolitikai támogatás).

A bekerülő családok számtalanszor megbélyegzett helyzetbe kerülnek az intézményi elhelyezés következtében. A társadalmi szolidaritás hiánya nagy mértékben befolyásolja a velük folyó munka módját.

Több esetben találkozunk olyan kérelemmel, amelyből látható, hogy hosszú ideje nincs más lehetősége a családnak az intézményi elhelyezésen kívül.

Ez a gyerekek szempontjából igen sok problémát vet fel, amiket külön gonddal kell kezelni.

Az intézményben 13 önálló lakrész, 1 közös konyha, 2 fürdőszoba, 1 játszószoza, 1 társalgó helyiség áll a lakók rendelkezésére. A lakrészek mini-konyhát, ágyakat, székeket, asztalokat, szekrényeket és mosdót tartalmaznak.

A családok átmenti otthona a 15/1998. NM rendelet 70-85 § -ainak megfelelően a gyermekek és szüleik számára biztosítja:

- a külön lakószobában való elhelyezést
- a tisztálkodási, mosási lehetőséget
- a főzési, ételmelegítési, szükség szerint az élelmiszerellátási lehetőséget
- a textíliával, bútorral történő ellátást
- a szükség szerinti ruházatot (adományból, raktárkészletből)
- a gyermekek részére játszószoza „játszótér” használatot
- az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszereléseket, alapvető gyógyszereket
- a szülő akadályoztatása esetén a gyermekek gyógyszerrel történő ellátását
- a hiányzó személyes okmányok illetékmentes pótlásának elősegítése

Szakmai létszámunk: 1 fő intézményvezető, 2 fő családgondozó és 4 fő szakgondozó főállású dolgozók.

Heti 5 órában pszichológiai és jogi tanácsadást biztosítunk lakóink számára.

Szakmai programunkban a családok átmeneti otthonában folyó gondozási és nevelési elvek és módszerek is rögzítésre kerülnek. A szakmai munkánk fő célkitűzései:

- a család pszichoszociális krízishelyzetének enyhítése
- a család dinamikai sajátosságainak korrigálása
- a belső pszichés erőforrások mozgósítása
- a család belső és külső kommunikációjának korrigálása
- a külső erőforrások mobilizálása, a támogató hálózat mozgósítása
- a család képviselője

Intézményünk folyamatos munkarendben biztosítja lakóink számára az ellátást.

Végezetül néhány statisztikai adattal szeretném alátámasztani, hogy milyen nagy szükség van intézményünkre a kistérségi feladatok ellátásában:

- 2009. évben 28 családot gondoztunk
 - 12 teljes család
 - 4 apa- gyermekeivel
 - 10 anya gyermekeivel
 - 1 gyám unokájával
 - 1 várandós anya
- összesen 86 főt gondoztunk
ebből: 23 fiú, 23 leány, 24 anya, 16 apa
- családjaink túlnyomó része Komlórról kéri felvételét intézményünkbe az elmúlt évben Hosszúhetényből, Hegyhátmaróczyról, Bodolyabérről is érkeztek lakók.
- 2009-ben összesen 14699 gondozási napot tartottunk nyilván, ami intézményünk 100 % feletti kihasználtságát bizonyítja.

- 2009- ben 17 család költözött el intézményünkől:

Közülük 12 család albérletbe ment, 3-an visszaköltöztek eredeti lakóhelyükre, 2 család szociális bérlakáshoz jutott. Az albérletbe költözés lehetőségét a lakók elötakarékossága tette lehetővé.

Intézményünk ars poetica-jával szeretném befejezni beszámolómat:

„Az életnek legyen célja, akard, hogy valaki légy.

Az élettől ne várj csodákat, törekedj, hogy célod elérd!”

Komló, 2010. március 5.

Benácsné Rác Éva
Intézményvezető

Jóváhagyta:

Kasziba Zsuzsanna
Ügyvezető igazgató